

CURIOSITATS DE CATALUNYA

(setmanal)

PREU: Número corrent: 25 cèntims.
Subscripció semestral: 6 pessetes.
Subscripció anual: 10 pessetes.

Redacció i Administració: Riera Alta, 61. - Barcelona

¿Comiat? ¡A reveure!

ESPRES de la decisió publicada en el número 91, era propòsit de la Direcció de CURIOSITATS DE CATALUNYA continuar aquest setmanal, com va practicar-ho en l'esmentat número, amb reducció de pàgines i seccions, comptant amb la comprensió dels nostres lectors.

Posteriorment, altres factors d'indole moral, han influït notablement en la vida del nostre periòdic de tal manera, que abans de sotmetre'ns i acceptar impositcions intolerables, que ens dificulten la marxa normal d'aquesta revista, com a bons catalans que lluitem per la llibertat de la nostra terra, no podem tolerar la substitució de la part tècnica i interessada en els elements que intervenen en l'economia catalana, per altres que no poden ésser directius, malgrat llur esforç, per la seva incompetència.

Conseqüents en aquesta nostra actitud, que no dubtem ens acompanya la voluntat dels nostres amics, ens veiem obligats a suspendre momentàniament la nostra publicació, per un breu temps, que procurarem que sigui el més curt possible.

Adolorits per aquesta nostra forçada absència en la vida periodística; amb el cor nafrat, degut a les anormals circumstàncies, diem clarament que no morim, solament ens eclipsem per una breu temporada; fem un repòs obligatori per a tornar molt aviat a la palestra de la premsa, a profit del folklore de la nostra amada Pàtria catalana. Ens repleguem fins que passi l'actual desbordament de les passions; després, amb

gallardia, seguirem el nostre camí i farem la nostra ruta en benefici de Catalunya.

Que ens perdonin el nostres afavoridors, si no frueixen, cada setmana, d'aquest tan esperat setmanal; els preguem que tinguin un poc de paciència, no serà llarga la nostra separació. Així ho desitgem vertaderament; però si, malgrat el nostre entusiasme patriòtic i folklòric, el temporal persisteix enfadat, aleshores, molt de tot cor, els preguem que conservin la serenitat, com ho farem nosaltres, esperant amb confiança millors temps, que necessàriament han de venir, per continuar la nostra tasca cultural i educativa.

Ens fem el càrrec, tenim la convicció que anem a realitzar una breu excursió, per a fer un ramell de flairoses flors i ofrenar-lo als nostres llegidors, després d'un curt parèntesi.

Una publicació tal com CURIOSITATS DE CATALUNYA no pot morir; els seus deu mil simpatitzants conquerits durant els dos anys de la seva existència, reclamen la seva continuïtat; el nostre setmanal pot fer un repòs, però un repòs no és una desaparició: Catalunya ha de comptar amb una revista que reculli i arxivi en les seves pàgines, tot el tresor dels usos, costums, tradicions, adagis, història, indumentària, etcètera, dels nostres avantpassats, el tipisme dels quals, dissortadament, va perdent-se per la influència del modernisme.

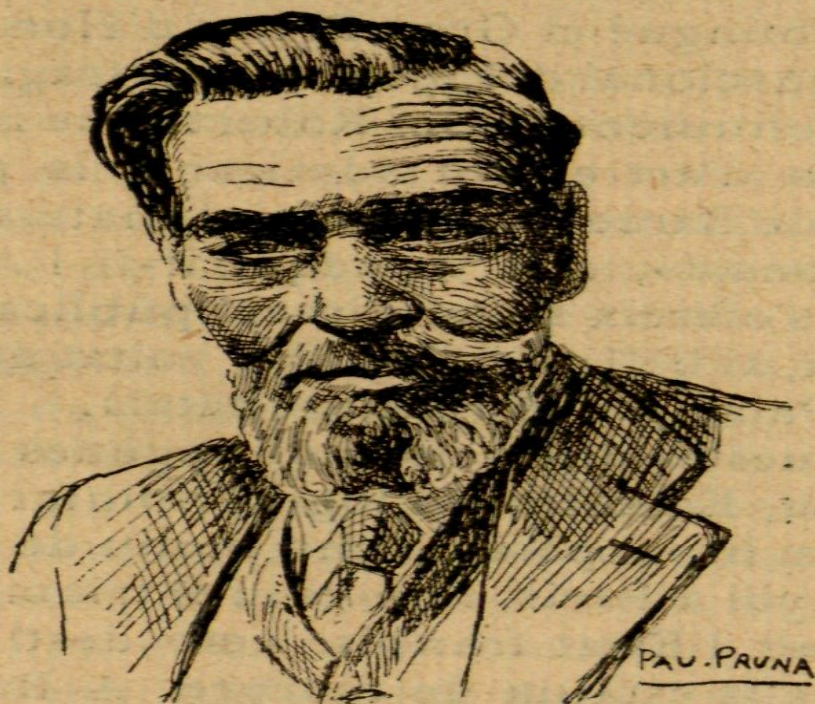
I abans d'amagar-nos per una temporada, volem públicament donar les gràcies ben sinceres, a tots els redactors i col·laboradors, que tan desinteressadament ens ajudaven, moguts per l'amor a la seva Pàtria; als nostres volguts lectors, que amb la seva propaganda i constància, han fet possible la gran difusió del nostre setmanal per les contrades catalanes; i seria una ingratitude per a nosaltres, no esmentar el nom del benemèrit ciutadà Francesc Alavedra, enamoradíssim d'aquesta publicació, que degut al seu gran entusiasme l'ha protegit moralment i material; a tots, el nostre reconeixement més efusiu i afectuós.

Destacarem una nota gloriosa que afecta al nostre setmanal: A l'esdevenir-se la històrica data del 19 de juliol del 1936, quasi totes les publicacions d'aquella època, o deixaren d'existir, o canviaren radicalment d'ideologia. CURIOSITATS DE CATALUNYA, fidel als seus principis, fou l'única revista que tingué el coratge d'ésser la primera en continuar publicant-se sense mixtificació i seguint l'esperit informatiu de la seva naixença, o sia el patriòtic, folklòric i cultural.

No en dubteu, caríssims amics, que tot el nostre més fervent desig, és que aviat, molt aviat, pugui, CURIOSITATS DE CATALUNYA, surar novament, quan el temporal hagi amainat.

Som optimistes per temperament; així és que diem: ja reveure!

Biblioteca de Comunicació
i Mercat
MIQUEL CODINA I FARRÉ.

CATALANS NOTABLES

Josep Llimona i Bruguera

A la matinada del dia 7 de febrer del 1934, després d'una llarga i penosa malaltia, deixà d'existir, a Barcelona, on també veié la primera llum el dia 8 d'abril del 1864. En Josep Llimona, una de les valors més reconegudes i sòlides de l'escultura catalana moderna.

Deixeble de l'escultor Rossend Nobas i del pintor Martí i Alsina, a l'Escola de Belles Arts de Barcelona, obtingué la pensió Fortuny, a l'edat de setze anys; es traslladà a Roma, on els seus treballs meresqueren la pròrroga d'un any de l'esmentada pensió.

L'any 1888 presentà, a l'Exposició de Barcelona, l'estàtua eqüestre de Ramon Berenguer el Gran, la qual havia modelat a Roma i que li valgué la medalla d'or, concedida en aquella ocasió pel Jurat Internacional d'Escultura.

Pot ben dir-se que, simultàniament, obtingué per concurs l'execució de l'estàtua de Ramon Berenguer

el Vell que, fosa en bronze, figura al Saló de Sant Joan de la ciutat comtal.

També obtingué el Gran Premi d'Honor en l'Exposició Internacional del 1907 amb els fragments principals del monument al Dr. Robert, que hi presentà, la qual obra d'art es pot admirar a la plaça de la Universitat de Barcelona, com així mateix amb l'estàtua «Desconsol», que va adquirir-li l'Ajuntament barceloní, i s'ofereix a l'admiració pública al Parc de la Ciutadella, al bell mig d'un llac voltat de jardinetes, davant del Palau del Parlament català.

Ultra aquestes distincions obtingudes a la capital de Catalunya, En Llimona logrà triomfar amb el seu art arreu on ha exposat. Amb motiu de l'Exposició d'Art Espanyol a París, renovava el triomf en ésser-li adquirida per l'Estat francès, amb destí a Luxemburg, una bella estàtua de marbre. A Buenos Aires també hi té construït un panteó: el de la senyora Chopitea, i una font monumental encarregada pel municipi.

Recordem que el govern d'Itàlia, l'any 1912, li concedí la condecoració oficial de l'Orde de Sa Majestat, i França el nomenà Cavaller de la Legió d'Honor.

Entre la immensa i notabilíssima producció del genial escultor, figuren com les més notables de les seves obres: els monuments funeraris de les famílies Maristany, del Masnou; Mundet, d'Arenys de Mar; Rialp, Sanllehy, i el sepulcre del Cardenal Casañas, aquestes dues últimes a la Catedral de Barcelona; Robert, de Sitges; Satrústegui, de San Sebastián; Santiago López, de Comillas; l'«Enterrament de Crist», grup de tamany natural, col·locat a la cripta de l'església de Vilafranca del Penedès; el Crist monumental o «Crucifixió» del Misteri de la Lliga Espiritual a Montserrat; «El forjador», «Amor a la infància», «Pubertat» i «Sant Jordi triomfant», aquesta última d'una bellesa exuberant, als jardins del Parc de Montjuïc.

Són deguts al cisell de Llimona els relleus que adornen el basament del monument a Colom i el nu del monument de Rafael Casanova, a Barcelona.

Deixà una obra inacabada, la del grup escultòric

dedicat als Màrtirs de la Independència, que s'havia de col·locar a la plaça de Garriga Bachs, de la ciutat Comtal.

Entre les obres d'art aplicat, són les de major importància: un bàcul, ofert al bisbe de Vic; un artístic joc de cafè, que tenia d'oferir-se com a present de noces a un sobirà, i una infinitat de joiells, en el que el valor artístic supera a l'intrínsec, malgrat ésser aquest molt elevat.

Havia estat bon dibuixant, i en les Arts Aplicades deixà obres de positiva valor.

A més de consagrar la seva vida al treball de l'escultura, era encara el lluitador polític, l'artista civil que intervé en la cosa pública quan, cridat pels homes representatius del seu ideal, li demanen el sacrifici de figurar entre els concellers de la ciutat en les eleccions municipals del 1909, quan li ofereixen un lloc entre els homes del comerç i de la indústria, de les lleis i de la política, en la Junta de la Lliga Regionalista i del Foment Autonomista Republicà, que presidí llarg temps, o bé quan els seus amics i admiradors li oferiren la presidència del Círcol Artístic de Sant Lluç, la vice-presidència de l'Orfeó Català i altres càrrecs de diverses entitats artístiques, com també, fins als seus últims dies, fou President de la Junta de Museus de Barcelona.

Per acabar, copiarem un paràgraf de l'elogi que Ignasi Folch i Torres féu del malaguanyat escultor: «L'autor del «Desconsol», és l'autor de tantes i tantes obres definitives del nostre art modern; però l'autor de l'estàtua d'En Ramon Berenguer el Vell, del monument a En Robert i a En Casanova i del grup que presideix la Biblioteca de Catalunya i del «Sant Jordi triomfant», és, ultra l'escultor artista, l'escultor-patriota, l'escultor de Catalunya, que ha sapigut glori-ficar i eternitzar en la pedra dura i en el bronze sonor, les gestes catalanes del renaixement i els homes símbols de la nostra terra».

J. C. C.

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

La Cigala i la Formiga

(RONDALLA)

UNA vegada hi havia a la soca d'una grossa olivera centenària, una cigala que canta que cantaràs, i que en els dies que el sol picava més fort, ella més cantava, i arribava gairebé a adormir-se amb el seu xec, xec, xec..., i diu que allí prop mateix, i fent marjaneda a una era, on hi batién, tenien les formigues un gros cau, les quals no paraven de treballar de nit i de dia, i apa, apa, fent processó, l'una un gra de blat, i altres amb palla, molles de pa, boll, algun pinyonet de cirera, i apa!, cap al cau, a descarregar-se. Les que ja ho havien fet, passaven per altre camí, amb la intenció de no interceptar el pas a les que venien carregades. Es d'admirar, aquests animalons tan petits, que mantes vegades són portadors d'una càrrega major que llur volum i pes, sense, però, que les espanti i detingui, si veritablement no poden amb les seves forces; llavors demanen ajut a les seves companyes, i si realment la presa s'ho val, hi van tot seguit les que calguin per tal de prestar-li ajut, i així van emplenant casa seva de tot el necessari per a quan vinguin els dies tristos de neus i pluges, que és l'única cosa que les té atemorides, com passa a tants de milers d'animalons; i contén que a dins el seu cau, tenen elegida la seva reina, a la qual, amb tots els més alts respectes, estan totes sotmeses, i ella està al corrent de totes les que entren i surten carregades de fato. I mentre les

unes passen a fer la recerca, i les altres tornen amb la presa feta, no deixen de sentir el xec, xec, xec, de la gandulassa cigala...

* * *

S'acabà, per fi, l'estiu fort; el sol, cada dia tenia menys força; els dies s'anaven escurçant; vingueren les primeres frescors i, amb elles, les primeres pluges; avançava la tardor, i arribà, per fi, l'hivern, que anà desplegant-se amb tota cruesa, situació un xic trista per a certes bestioles, entre elles la cigala... Es presentaren de cop i volta freds, pluges i neus, i llavors foren les fatigues, llavors fou quan recordà la cigala aquell cau de tanta activitat, però temorega perquè les formigues li podien tirar en cara la seva ganduleria i per no haver fet cas de les amonestacions que elles li feren, feia que es resistís a trucar a la seva porta, fins que la fam i el fred la tingueren esmaperduda, i, per fi, com qui es juga l'última carta, determinà trucar. Pam, pam, pam...

Seguidament les sentinelles posen en coneixement de la reina, que truquen a la porta.

—Mireu qui hi ha.

La cigala, pensant que no l'havien sentit, torna a trucar: pam, pam, pam...

—Qui hi ha? —sent una veu fonda que li contesta.

—La cigala, morta de fam i de fred, us demana acolliment...

—Espera't, si vols —sent contestar per la mateixa veu llunyana.

Naturalment, el temps necessari per assabentar-ne la reina.

—Que passi —diu ella.

I tot seguit se sent un soroll de claus i forrellats, i s'obre, per fi, la porta.

—Passeu! —i seguint les dues sentinelles, caminen per uns passadissos llargs i estrets, amb uns alts i baixos fets a posta, per a lliurar-se de les inundacions, internant-se poc a poc per aquella grandiosa casa; pel camí, ja va poder veure tot una munió de provisions ben acondicionades, aquelles provisions

que ella va veure transportar, a l'estiu, a les feinejadores formigues.

Arribà, per fi, a la gran plaça, on hi cremava un gran braser, fent que es disfrutés d'una temperatura agradabilíssima, tant, que la cigala no pogué contenir-se de dir:

—Aquí sí que esteu ben calentetes!...

De sobte es trobà davant la reina, la qual la saludà molt cortesament amb una aristocràtica reverència, i li digué:

—Déu te guard, cigala. Què se t'ofereix?

La cigala, completament sufocada, li contestà amb una reverència per l'estil, i li demanà tot seguit acolliment i un mos de pa.

—Fa tres dies que la neu ho cobrí tot, tres dies que no he menjat absolutament res.

La reina, sense moure's, féu dissimuladament un petit senyal, i es presentaren tot seguit dues formigues, que, després de saludar-la, ordenà servissin tot seguit menjar, i li digué seriosament:

—Tindràs acolliment, i de seguida et serviran un esmorzar...

Tal dit, tal fet. Amb quina fam devorava tot aquell bé de Déu de diferents menes de menjars!; tant, que gairebé rebentava, sens deixar, però, de mirar tota aquella munió de piles de menjar: blat, palla, pinyolets, insectes morts, boll, etc., i el que més l'admirà fou aquella quietud, aquell silenci, aquell ordre i respecte; i així parlà la cigala:

—Vosaltres sí que esteu bé! A vosaltres, res no us manca!

La reina, fent un petit moviment de cap, d'un cantó a l'altre, li contestà:

—Igual podries estar tu, si en lloc de malversar el temps amb aquells cants tan estridents, que tan sols servien per marejar a tots els que t'oïen. Si haguessis aprofitat el bon temps, cercant el necessari per a quan vinguessin aqueixos temps, que tan malament t'han deixat, no et caldria pidolar a ningú. Cal treballar, cal pensar que després de l'estiu ve l'hivern!

La cigala, sense donar-se'n compte, anava fent amb el cap senyals d'assentiment, sentia avergo-

nyir-se, doncs la reina deia amb tal respecte i entonació tals paraules, que li arribaven al cor... El cert és que s'hi trobava tan bé, que no hauria volgut anar-se'n mai més. Però, al cap de tres o quatre dies, només veia cares llargues per tot arreu, i algun que altre crit de «bandarrota!...»

Quan la reina li féu d'observació que ja n'hi havia prou, la cigala li contestà:

—Sí, sí, teniu tota la raó..., mercès, moltes mercès, i no m'oblidaré pas dels vostres consells...

I repetint, la reina, aquella salutació cordial i respectuosa, la féu acompanyar cap a la porta. La cigala no gosava mirar ningú, i s'anava repetint ella mateixa allò de «després de l'estiu, ve l'hivern...», quina veritat més certa... sí, sí, que en té de raó, cal treballar!, és veritat...

I traspassada ja la porta d'aquell cau, es trobà tota estranyada i esmaperduda, sentint els rigors de la glaçada.

—Té raó —anava repetint-se—. Cal treballar, però com? Pobra de mi! Què puc fer, si no he fet res més que cantar, i no sé fer altra cosa! Així vaig néixer, i així moriré...

El cert és, que anà passant dies com pogué, amb penes i treballs, menjant no pas sempre el que tenia gana, i així l'assolí la primavera, reviscolant-se en els seus millors dies, i l'aconseguí l'estiu, que, com els altres estius, el sol anà picant cada dia més, i es saturà del goig de tornar a les seves cantúries, amb la mateixa sorna, aquella mateixa cançó, sens poder corregir-se d'aquella mena de vida, d'aquell goig i plaer momentani. A desgrat de l'experiència viscuda, i de tots els sofriments passats, no tingué aquella força de voluntat necessària per a saber-se'n sustreure, i cal, res, canta que cantaràs aquella mateixa cançó enfadada de tots els anys, disposada a passar allò de «tal faràs, tal trobaràs».

Aquí fineix la rondalla
de la formiga i la cigala.

FRANCESC ALAVEDRA.

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

Costums sallentins vuitcentistes

ELS ESQUELLOTS

Els esquellots es feien quan es casava un vidu amb una soltera, o viceversa.

Quan es casava un vidu, «La colla del vi», que eren els que feien totes les bromes del poble, anaven a trobar el matrimoni i els hi deien si volien pagar els litres de vi que els hi exigien. Molt natural, en aquests casos, el nombre de litres era molt exagerat, i si els nuvis s'hi negaven, llavors, al vespre, els feien esquellots. S'arrèplegaven «La colla del vi» i tota la mainada del poble, i tots, proveïts de llaunes, pots, fustes, etc., recorrien tot el poble fent un soroll de mil dimonis.

Quan havien voltat el poble anaven a casa dels nuvis a fer soroll, i si ja era massa tard i no els havien pagat, plegaven; i l'endemà, el vespre, hi tornaven, i així fins que els hi havien pagat el que demanaven, tenint en compte que, quan més trigaven a pagar, més coses els hi exigien. Moltes vegades els esquellots duraven vuit dies, i si és que tinguessin d'arribar en aquest extrem, llavors els esquellots ja no eren tan divertits, ja que cremaven a davant de casa els nuvis bóts dolents d'oli i vi, fent una pudor inaguantable; també portaven un bressol vell, el qual el cremaven també, però abans cantaven una cançó de bressol. Entre el xivarri i la pudor, llavors eren

els veïns els que protestaven, i els nuvis tenien de pagar el que se'ls exigia, i sense dir res, ja que quan arribaven en aquest extrem, ja no s'acontentaven amb vi sol, sinó que tenien de pagar-los-hi pa, vi i llonganissa.

Quan eren tots dos vidus, llavors, primerament, feien els esquellots al nuvi, i després a la núvia; fent-ne a tots dos, solien durar uns quinze dies.

I que ningú no se'n burlava de pagar. Recordo que uns nuvis, volent-se escapar de pagar, varen anar uns dies a fora, però quan tornaren «La colla del vi» va anar-los a esperar a Manresa, i tot el camí varen atabalar-los, i en arribar a Sallent ja n'hi havien d'altres que els esperaven, i tots plegats varen anar-los a acompanyar fins a casa seva, i van tenir de pagar el doble. De «La colla del vi» ningú se'n reia.

Fa uns set anys que ja no se'n fan d'esquellots, i encara els últims anys els feien sols la mainada, no intervenint-hi per res els grans; però, finalment, les autoritats ho prohibiren, i ja s'ha perdut del tot aquesta broma que, encara que no fos de gaire gust, no deixava, però, d'ésser divertida.

FRANCESCA FARRETERA.

(De «Amics del Folklore de Catalunya»).

C O R R A N D E S

Cavaller, baixeu les branques
de l'arbre meravellós;
cavaller, baixeu les branques
que jo colliré les flòs.

Ne sou ros com un fil d'or
i blanc com la llet colada;
sou com clavell encarnat
florit a la matinada.

D'Excursionisme

PROPAGUEM l'excursionisme i enalтим la seva meri-tíssima obra. En el núm. 90 de CURIOSITATS DE CATALUNYA donava a la publicació, d'una manera, podríem dir-ne explícita, el caràcter i la finalitat que té a la nostra terra.

Continuem avui la nostra tasca, començant dient que trobem encertadíssimes aquelles paraules d'En Maragall, parlant del *nostre excursionisme*. No podríem pas deixar de registrar-les en aquesta estimada publicació, dient, alhora, que amb lletres d'or haurien de figurar a les primeres pàgines de la gloriosa història de l'excursionisme català. Així digué el gran poeta:

El nostre excursionisme no és pas un «sport», no és pas un esbarjo, no és pas un estudi, que és un amor; i no és pas, tampoc, un amor abstracte a la natura, sinó a la nostra natura; i en això no hi ha esquifiment d'esperit, sinó humanitat de sentiment; perquè no hi ha veritable amor en el cor de l'home mentre no té un objecte especialment estimat; i en l'amor a Catalunya està contingut l'amor viu a tot el món.

A continuació transcrivim algunes dades d'excursionisme que donaran coneixement de les nostres benemèrites institucions, que tant honorament han dignificat el sagrat nom de Catalunya.

L'ENTITAT MARE

ASSOCIACIÓ CATALANISTA D'EXCURSIONS CIENTÍFIQUES (Barcelona). — Aquesta entitat, que fou la primera de la península, va ésser fundada el 26 de novembre del 1876. El seu primer president fou En Josep Fiter i Inglès.

ASSOCIACIÓ D'EXCURSIONS CATALANA (Barcelona). — La seva fundació data del 21 de setembre del 1878. Francesc X. Tobella i Argila fou el seu primer president.

CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA.—Aquesta entitat va néixer de la fusió de les dues anteriors. Francesc Ubach i Vinyeta, president de la *Catalanista*, i Francesc de S. Maspons i Labrós, president de la *Catalana*, degudament facultats per a gestionar la desitjada unió, arribaren a un feliç acord, i amb la ratificació d'aquests per ambdues Associacions, que tingué lloc el 20 i 22 de febrer del 1891, respectivament, quedaven extingides aquelles, alhora que neixia llur hereu i continuador, el qual era denominat simplement *Centre Excursionista*, i era regit per una Junta interina, sota la presidència de N'Artur Pedrals i Moliné.

En reunió general celebrada el 7 d'abril, es nomenà la Junta efectiva amb la presidència de N'Antoni Rubió i Lluch, i s'acordà afegir al títol de la societat el nom de *Catalunya*. També es va acordar que el novell Centre continués en l'estatge de la *Catalanista*, per ésser aquell el bressol de l'excursionisme i pel caràcter arqueològic del casal.

* * *

Després de 61 anys d'excursionisme, aixequem la veu per un conjunt eficient, per una difusió de totes les entitats germanes de la nostra terra.

Una abraçada de germanor per sortir-ne d'ella tots els excursionistes ventatjosos. Les entitats disperses tindran el contacte de totes, i els ideals prendran més coratge per la lluita; els homes que no estan assedegats d'esperit, millor dit, els sense vida, veuran en la seva obra l'ànima de Catalunya, per molts dissortadament ignorada.

Això és, per la seva contribuent realització un vot entusiasta del qui de tot cor aquí es manifestà.

FRANCESC GOSALBES I CASTAÑÉ.

L'entrada d'hivern

ARRIBADA l'entrada d'hivern, si bé no de dret, de fet, tothom procurava treure dels seus armaris els abrics, puix hi havia una màxima molt coneguda que deia: «Per Tots Sants, capes i mocadors grans», que eren les dues peces d'abric utilitzades en el temps vell, tant pel que feia a l'home com a la dona, peces que avui han desaparegut del tot. Les capes han estat substituïdes pels *sobretodos*; era una moda molt poc pràctica, que sols ben embolicats abrigaven el coll; en el temps antic una capa era una cosa tan necessària com el pa a taula a l'hora de menjar; els mocadors grans n'hi havia per totes les classes socials, des dels mocadors anomenats d'alfombra, que tenien la mida d'un cortinatge i es posaven en doble damunt les espatlles, fins al senzill que usava l'obrerera; el mocador d'abric formava part de l'aixovar de la dona quan aquesta prenia estat.

Per Tots Sants, en els cafès de més anomenada, solia guarnir-s'hi una taula amb les corresponents tovalles blanques i plena de platets, en cada un dels quals hi havia panellets de totes classes, que es rifava al qui tragués el número més alt; era el dolç propi de la diada i que era el plat obligat a totes les cases.

Les castanyeres feien el seu agost, no parant de fer fumeroles per les cantonades, torrant castanyes que els parroquians s'emportaven a tota pressa; era un altre menjar reglamentari; aquesta tradició encara es conserva en el dia d'avui.

El fred convidava a recluir-se a casa i començaven les vetlles familiars, no faltant molta gent que en aquesta diada anava al teatre a veure la comèdia: *El convidado de Piedra*, primer, i ara *El Tenorio*.

JOSEP.

INDEX

SEGON SEMESTRE DEL 1937

AFORISMES I PROVERBIS

Pàgines: 45, 140, 174, 255, 270, 279, 285, 328, 343, 356, 430 i 477.

ANECDOTARI CATALA

Pàgines: 4, 42, 51, 143, 151, 159, 221, 246, 262, 267, 280, 319, 340, 368, 397, 401, 424, 435, 456, 463, 474, 495, i 508.

CANCELL

Pàgs.

Ahir, «Dia»; avui, «Fira»; demà, «Setmana»; i tot en homenatge al llibre	2
Uns mots espontanis sobre l'actual temporada de teatre català	34
Rememorant el nostre Angel Guimerà	66
Apel·les Mestres, i la seva obra	98
Catalunya, terres enllà, ens ha emocionat de debò	130
Salvaguardem els nostres infants	162
D'Excursionisme - I.	194
D'Excursionisme - II.	354
Una vida: Toresky	226
Veritats d'actualitat	258
Quelcom sobre les modes	290
11 de setembre del 1714!	322
Tardor prometedora	386
Abril, Octubre	418
En el novè aniversari de l'inclit Ignasi Iglesias	450
De la cançó	482

CANÇONS POPULARS

Maria Enrica	146
L'Hereu Riera	370
La Pastoreta	440

CASTELLS

Escornalbou	519

CATALANS NOTABLES

Pàgs.

Antoni Caba i Casamitjana	27
Pau Piferrer i Fàbregas	50
Manuel Ribot i Serra	92
Jordi de Sant Jordi	113
Juli Garreta i Arboix	154
Francesc Feliu i Vegués	177
Ignasi Sampere i Sala	209
Joan Sallarès i Pla.	254
Antoni de Bofarull i de Brocà.	268
Estanislau Vayreda i Vila	298
Rafael Casanova i Comes	345
Eduard Vidal i Valenciano.	366
Antoni Martí i Franqués	405
Claudi Martínez Imbert.	425
Antoni Viladomat i Manalt	472
Clotilde Cerdà i Bosch	498
Damas Calvet i Bodallés.	514
Josep Llimona i Bruguera	527

CONTES

Cobrar amb cançons	17
El petit Joan.	230 i 260
Joan, Joana i Joanet	432 i 468

CORRANDES

Pàgines: 189, 223, 327, 364, 374, 377, 399, 427, 431, 447, 505 i 535.

ENTRETENIMENTS INSTRUCTIUS

Pàgines: 32, 64, 96, 128, 160, 192, 224, 256, 288, 320, 352, 384, 416, 448, 480 i 512.

FETS HISTORICS

Conflicte entre batlles	90
S'inaugura el ferrocarril de Mataró a Arenys de Mar	120
La mort del comte d'Espanya	239
Els comtes de Mediona i llur castell	437

FOLKLORE

Samfaina-carbassa	22
La Dona i el Folklore	103
Elogi del Folklore.	142
Recull de Refranys, adobats per F. Alavedra	175
Un curiós costum a Montblanc	188
La Llengua Catalana.	190
L'all i la ceba	243
El ball de bastons	247

	<u>Pàgs.</u>
Elogi del saber de la pagesia	282
Naps i cols	341
Pro «Museu Folklòric de Catalunya»	378 i 510
De no entendre el que es parla	381
Cançons de Pandero	413
Primera Conferència	420
Els enterraments	464
L'Institut Català de Folklore Montserrat	484
Costums sallentins vuitcentistes	534
L'entrada d'hivern	538

JOCS DE PARAULES

Pàgines: 95, 120, 280, 297, 316, 369 i 466.

LES DANSES POPULARS CATALANES

La Bolangera	335

LES MUNTANYES DE CATALUNYA

La Pobla de Lillet.	86, 148 i 206
Castellar d'En Huch	274
Les Fonts del Llobregat.	303
Pla de Pujals	337
La Verruga	372
La Preste	410, 422 i 489

LOCUCIONS POPULARS

Fes-li un nus a la cua	72
Veure el món per un forat	112
Figues d'un altre paner	153
Afartar-se com un lladre	248
Ai! quan baixi l'alcalde de la Roca	272
Pica com una mosca de Sant Narcís	318
En Simó de l'Ombra	330
Sí, mira..., anar fent.	336
Estar tocat del bolet	359
L'Aniversari d'En Colomer, no ha malla ni diner.	369
Combregar amb rodes de molí	412
Aixafar la guitarra.	439
Per escarransits, a Balaguer	471
El gata-mauxa	491
Pedra que roda, no cria molsa	500

LLEGENDES

Del Castell de Cardona	214
L'estany de Banyoles.	475

NOSTRA PREMSA

Pàgs.

Premsa Barcelonina Vuitcentista:	10, 57, 68, 115, 199, 249, 263, 452, 501 i 521
Periòdics Barcelonins	132

PREMSA COMARCAL:

Vendrell	182
Olot	309, 357, 388 i 441

NOTES BIBLIOGRÀFIQUES

Amb el bec i amb les dents.	15
Muralles de silenci	204

NOTES HISTÒRIQUES

Pàgina: 407.

POESIES

Pagesa bruna	19
Estiuença.	52
Nit d'argent	81
L'hora greu	105
A una amiga de la meva mare	141
A una nena que ha perdut sa mare	187
La cançó de cap al tard	229
Jo no sé quina fóra la paraula.	281
Sant Miquel del Fai	300
Com una almosta de poncelles	317
Serenor	329
Evocació vora la mar.	360
Era ma vida un greu dolor	380
Un sonet del Dr. Letamendi	400
De matí, quan l'aire és tendre.	408
Com aquell vell roser	431
El vell ocellaire.	467

POBLES I CIUTATS

Tiana i el Convent de Montalegre	121
Valls	168
Caldes de Montbui	219 i 233
Olèrdola	222
La capital de Catalunya és la vint-i-sisena ciutat del món	238
Els pobles més petits de Catalunya	242
Les poblacions més importants de Catalunya	277
La comarca més petita i la més poblada de Catalunya	365

	<u>Pàgs.</u>
La població de Catalunya per Vegueries	365
Excursió al Castell de Milany, des de Puig Alt de Ter.	428
Montblanc	486

¿QUÉ ÉS AIXÓ?

Pàgina: 90.

RONDALLES

Maria Blancaflor	46
Rossendet.	106
El Parenostre	292
Margarideta	376
En Xic Barnola.	402
La collegiala modesta	492
El lleó i el grill.	516
La Cigala i la Formiga	530

SUPERSTICIONS

Sal i oli	31
Els mitjons	114
Els trons	145
El borinot	155
El número 13	176
La gelosia.	198
Ous, lloques i pollets.	296
Supersticions (Vàries)	457
El mal de queixals.	479

VÀRIA

Un català per terres aragoneses: 8, 43, 79, 110, 156, 180, 271 i 307	
Els nostres artillers	20
Breu elogi de la Natura	36
Fita de curs: Un llibre	41
Les antigues institucions	53, 82, 137 i 172
Aconteixement singular.	62 i 119
Evocant la personalitat de Guimerà.	77
«La Presse Catalane».	100
Un any de guerra	125
Viatjar...!.	144
Hem de llegir	164
Cinc minuts d'esbojarrament amb l'escultor Ma- nolo Hugué.	166

	<u>Pàgs.</u>
Pous populars	196
Festa Major i el cop de pedra	228
La gitana castissa	237
De la sardana	278
Més enramades.	286
Indrets de Barcelona	301 i 461
Els pous pagesos	314
Testes de la terra	324
El riu Ripoll.	332 i 361
El cens de població de Catalunya	344
Les banderes de la Coronela han de tornar a Catalunya	351
Fantasia	392
El riu Llobregat	393
Futurisme	398
La indústria paperera	459
El I Aplec Excursionista i de Germanor Penedesenca	478
La víctima: Un pont contra el qual el temps no hi podia	496
L'excursionisme català	506
El Torrent del Mal Consell	509
D'Excursionisme	536

CURIOSITATS DE CATALUNYA

Col·lecció completa de

l'any 1936 10 pessetes

Col·lecció completa de

l'any 1937 10 pessetes

Comandes a l'Administració:

Riera Alta, 61.-Barcelona

UIB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA